

FROSTATING LAGMANNSRETT

NORGES DOMSTOLER

Årsmelding 2024

Frostating lagmannsrett

Innhold

Innledning	2
Førstelagmannen har ordet	4
Organisasjon og medarbeidere	6
Saksavvikling og statistikk	8
Sivile ankesaker	9
Rettsmekling	10
Anke over dom i straffesaker	11
Fristsaker	12
Kompetansearbeid	14
Bortreiseseminaret	16
Utvalgte saker fra 2024	17
Erstatning til naboer av kampflybasen på Ørlandet	17
Eiendomsskatt på Aukra	18
Erstatning for uriktig pålegg om nedslakting av fisk	18
Ankenekting i drapssak	19
Fengsel eller forvaring	19
Varsling og gjengjeldelse	19
Skyldevne	20

Innledning

Frostating lagmannsrett er ankedomstol for hele Midt-Norge. Domstolen har hovedsete i Trondheim tinghus.

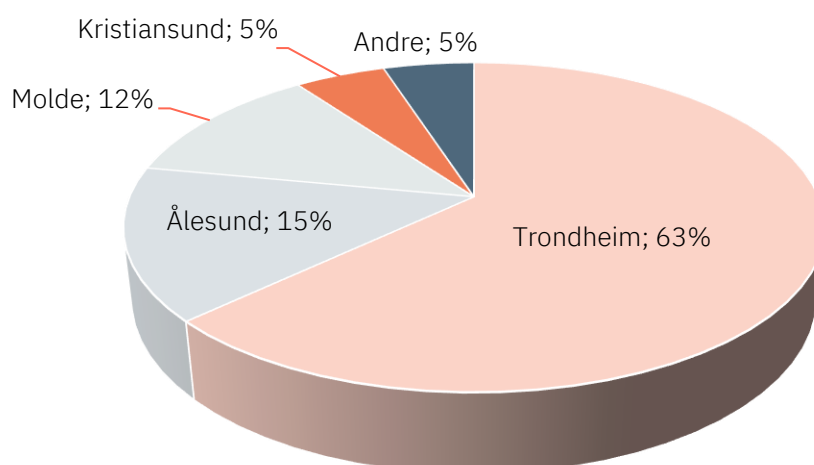
Lagdømmet er delt inn i to lagsogn: Trøndelag og Møre og Romsdal. Vi overprøver saker fra:

- Trøndelag tingrett og Trøndelag jordskifterett
- Møre og Romsdal tingrett og Møre og Romsdal jordskifterett.

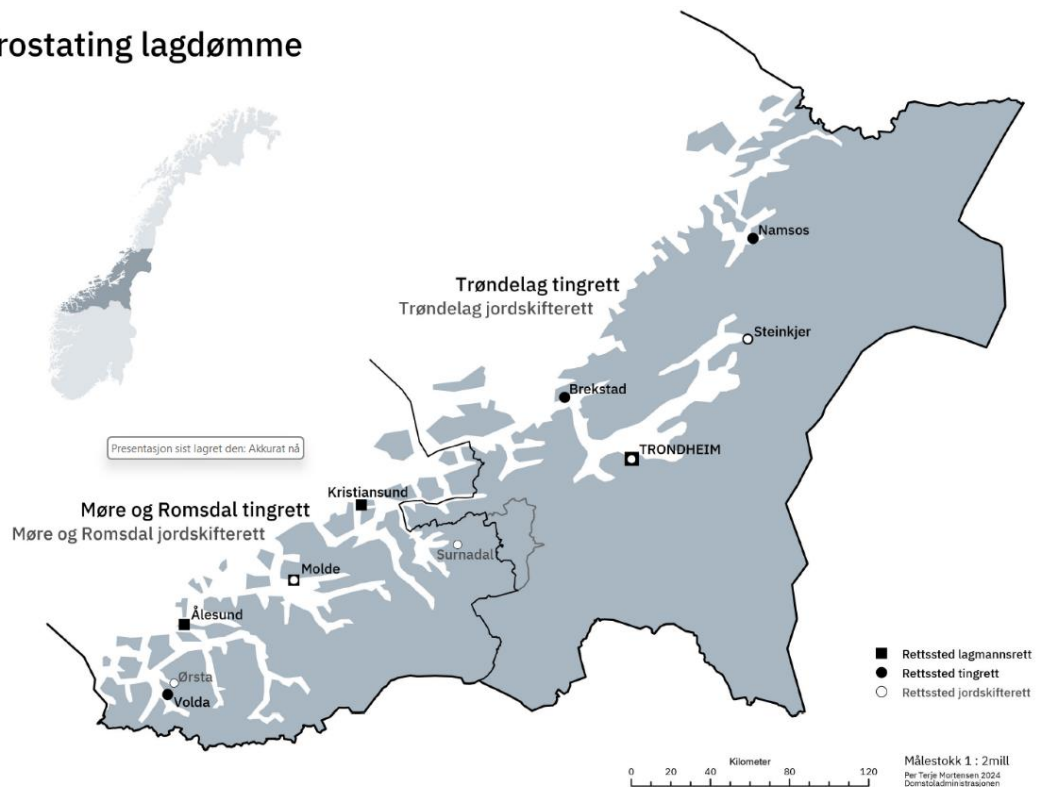
Ankeforhandlinger i saker fra Møre og Romsdal lagsogn gjennomføres normalt i Ålesund, Molde og Kristiansund, hvor lagmannsretten har egne rettssaler.

Av totalt 175 ankeforhandlinger i 2024, ble 26 avholdt i Ålesund, 21 i Molde og 8 i Kristiansund. 9 ankeforhandlinger ble holdt andre steder enn i rettssalene våre av praktiske grunner, som regel befarings.

Rettssteder hvor ankeforhandlingene ble avholdt i 2024:

Frostating lagdømme

Befolkning pr. 1. januar 2024:

- Trøndelag fylke: 482 956
- Møre og Romsdal fylke: 270 624

Førstelagmannen har ordet

Førstelagmann Hilde Vibeke Enger

Da jeg tok over ledelsen av Frostating lagmannsrett 1. april 2024, var det med et svært godt utgangspunkt. Domstolen hadde gode resultater og var i en positiv utvikling på flere områder:

Saksavviklingen var god, produksjonen høy i forhold til saksinngangen og restansene og saksbehandlingstidene historisk lave.

Som ny leder prioriterte jeg å bli enda bedre kjent med organisasjonen og alle medarbeiderne i lagmannsretten, blant annet ved å ha forventningssamtaler med hver og én. Det var inspirerende og nyttig for arbeidet videre å høre medarbeidernes forventninger til meg som leder.

I ledergruppen var tre av fire medlemmer nye fra 1. april 2024. Vi møtes uformelt hver mandag morgen og holder ledermøter hver første mandag i måneden. Ledergruppen har i startfasen arbeidet med å kartlegge innsatsområder, oppdatere rutiner og med kompetansetiltak.

Saksinngangen gikk samlet noe opp i 2024. Økningen skjedde i straffesakene, mens inkomsten av sivile saker gikk noe ned, både anke over dom og anke over

kjennelser og beslutninger. Vi har korte saksbehandlingstider som for første gang holder seg innenfor Stortingets mål, og god saksavvikling som gjennomgangen nedenfor viser. Jeg er veldig fornøyd med resultatene og stolt av våre medarbeidere som sammen har arbeidet godt og målrettet gjennom året.

Rask saksbehandling tilfredsstiller ett av målene vi har for vår virksomhet. Like viktig har vi som mål at arbeidet vi gjør skal være preget av høy kvalitet i alle ledd. Lagmannsretten skal til riktig tid og etter en tillitsskapende prosess løse tvister, avgjøre straffesaker og løse andre oppgaver på en hensiktsmessig måte og med resultat i samsvar med gjeldende rett. Våre avgjørelser skal være velbegrunnede og forståelige. Vi ønsker å være en tilgjengelig og brukerorientert domstol for parter og aktører.

For å oppfylle dette samfunnsoppdraget arbeider vi kontinuerlig med å øke kompetansen til medarbeiderne på ulike fag og felter, herunder den digitale kompetansen. Nytt i 2024 var at utviklingsteamet vårt ble organisert som en faggruppe for IKT. Vi etablerte også en ny faggruppe for barnesaker. I punktet om kompetansearbeid nedenfor kan du lese mer om hvilke faglige tiltak vi arbeidet med i 2024.

Nytt i 2024 var også at vi tok i bruk digitale arbeidsverktøy som BerammingWeb og innførte det digitale arkivsystemet Websak+. Mot slutten av året fikk alle medarbeiderne tilgang til kunstig intelligens gjennom verktøyet Microsoft Copilot.

I 2025 vil vi fortsette å jobbe systematisk med kvalitet. Fokuset på aktiv saksstyring i både sivile saker og straffesaker fortsetter. Det samme gjelder satsningen på rettsmekling og videreutviklingen av vår digitale arbeidsform. Vi vil forberede oss på mulighetene og konsekvensene som lyd- og bildeopptak av bevisførsel i tingretten vil gi, og høste erfaringer med de nye digitale arbeidsverktøyene, alt med mål om å høyne kvaliteten og effektiviteten i arbeidet vårt.

Vi skal også fortsette å ha god dialog og samhandling med aktører, relevante etater og andre domstoler. I vårt lagdømme vil Møre og Romsdal tingrett deles opp i to tingretter fra 10. juni 2025. Vi har lang tradisjon for godt samarbeid med tingrettene i våre lagsogn, og jeg er trygg på at det gode samarbeidet videreføres.

Jeg gleder meg til å arbeide videre mot våre mål sammen med kompetente og engasjerte medarbeidere i Frostating lagmannsrett.

Trondheim 4. mars 2025

Hilde Vibeke Enger

Organisasjon og medarbeidere

Frostating lagmannsrett er den nest minste av Norges seks ankedomstoler. Budsjettdelingen for 2024 innebar at bemanningen ble kuttet med ett dommerembete og én saksbehandlerstilling sammenlignet med 2023. Ved utløpet av 2024 hadde lagmannsretten 28,8 faste stillinger fordelt på én førstelagmann, to lagmenn, 15 lagdommere, én jordskiftelagdommer, én administrasjonssjef og 8,8 saksbehandlerstillinger.

I løpet av 2024 har lagmannsretten hatt én konstituert lagdommer, fem ekstraordinære lagdommere og fire rettsbetjenter.

Domstolens ledes av en førstelagmann. I ledergruppen sitter foruten førstelagmannen, to lagmenn og administrasjonssjefen. Førstelagmann Sven-Jørgen Lindsetmo gikk tilbake til lagdommerstilling fra 1. april 2024. Fra samme dato er lagmannsretten ledet av førstelagmann Hilde Vibeke Enger, lagmann Bjørn O. Berg, lagmann Lars Magnus Bergh og administrasjonssjef John Arne Tungen.

Lagmann Bjørn O. Berg er stedfortreder for førstelagmannen og har det

overordnede ansvaret for behandlingen av sivile saker. Lagmann Lars Magnus Bergh har det overordnede ansvar for behandlingen av straffesaker, herunder saksforberedelsen.

Administrasjonssjefen er personalleder for saksbehandlerne og har det overordnede ansvaret for lagmannsrettens økonomistyring og budsjettarbeid.

Dommerne i lagmannsretten er generalister, det vil si at alle behandler alle typer saker. Vi har likevel en egen gruppe dommere som gjennomfører rettsmekling og en gruppe som behandler overskjønn. Blant dommerne er det også etablert faggrupper for sivilprosess, for strafferett og straffeprosess og for barnerett. I tillegg har vi en faggruppe for IKT bestående både av dommere, IKT-rådgiver og saksbehandlere.

Saksbehandlerne er organisert i team; fem medarbeidere i innkomstteamet, to arbeider med beramning og én er IKT-rådgiver. De fem på innkomst har også alminnelige saksbehandleroppgaver i de enkelte sakene.

Organisasjonskart:

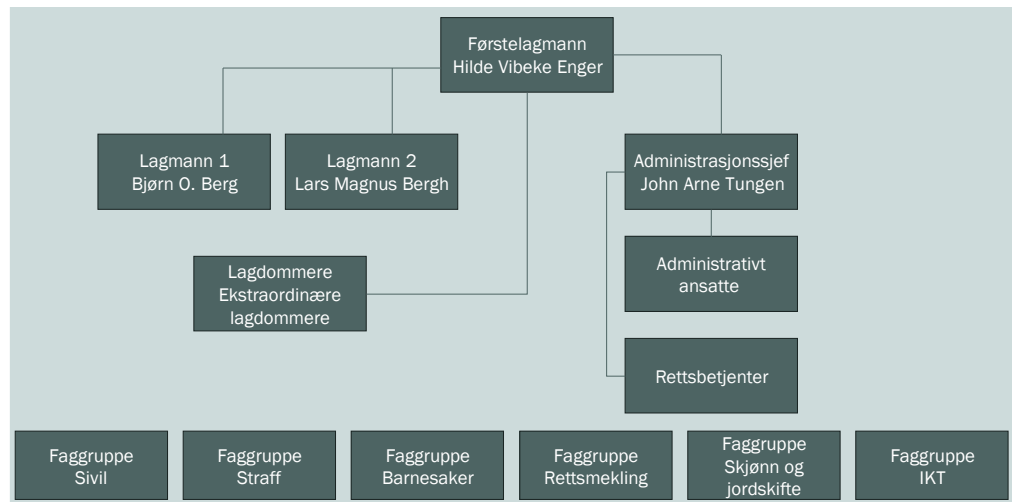
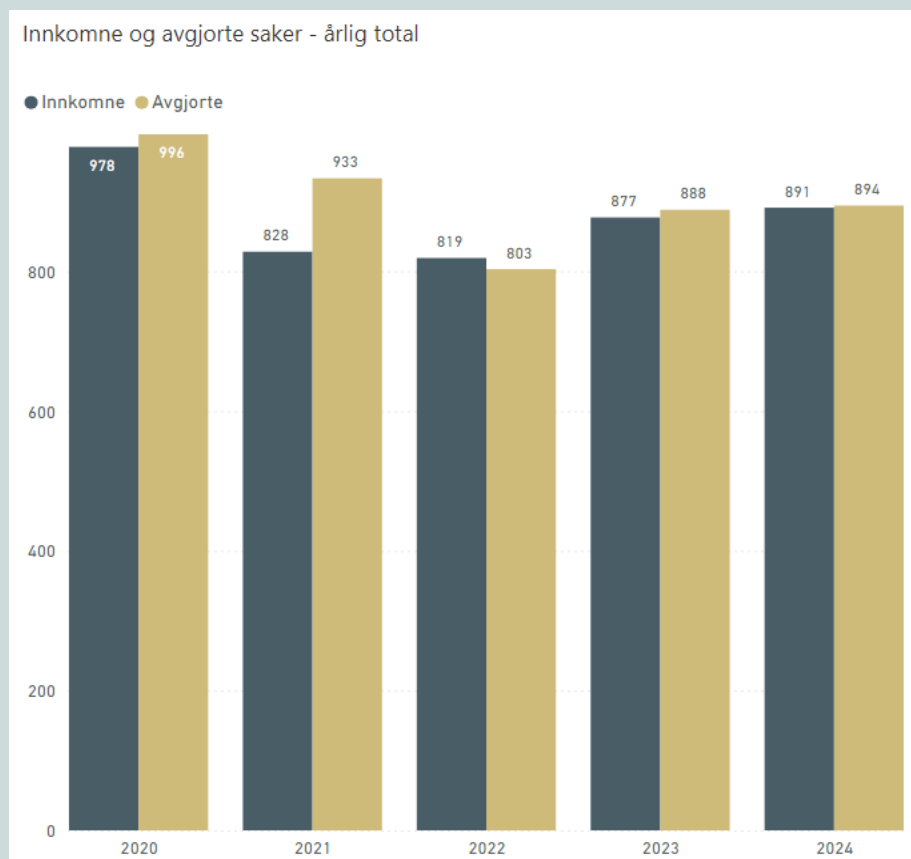

Foto: Odd Hugo Palmer

Saksavvikling og statistikk

Frostating lagmannsrett mottok totalt 891 saker i 2024. Det er en liten oppgang sammenlignet med året før. Som tabellen nedenfor viser, hadde vi høy produksjon i forhold til saksinngangen. Restansene har holdt seg lave.

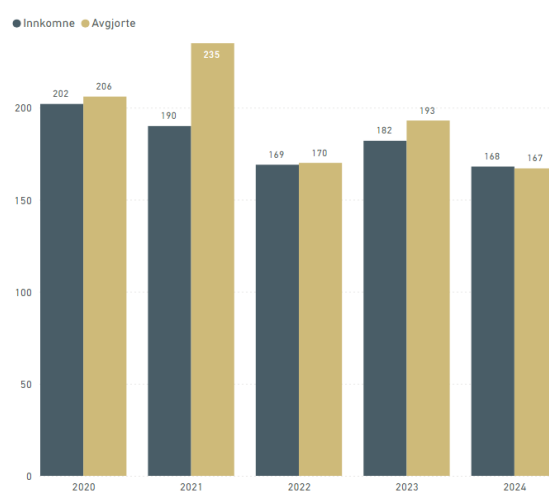

Sivile ankesaker

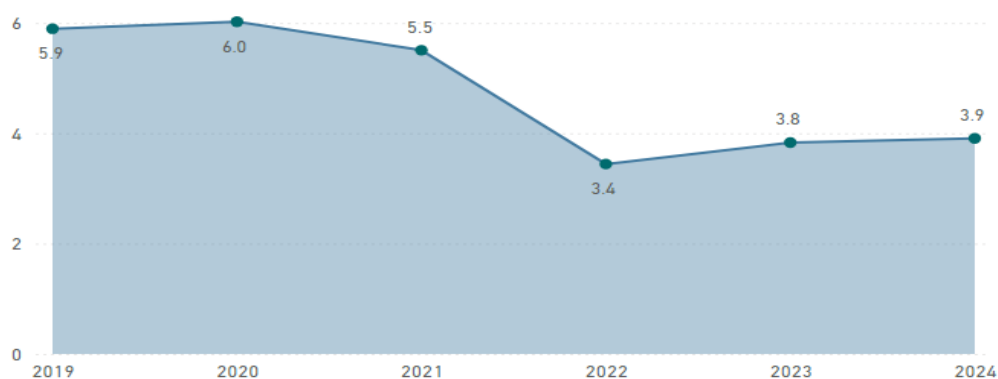
Lagmannsretten ønsker å være en attraktiv tvisteløser. Derfor er det med en viss bekymring vi konstaterer at antallet anker over dom i sivile saker gikk ned med 7,7 % i 2024 i forhold til året før, og endte omtrent på nivå med 2022.

Det er ikke klart hva som er årsaken til nedgangen. Begge tingrettene i vårt lagdømme kan vise til oppgang i sivile tvister. Tingrettene løser imidlertid mange saker ved rettsmekling. Nedgangen kan også skyldes trangere økonomiske tider og kan være en virkning av at kravet til ankesummens verdi ble hevet i 2023. Vi vet av erfaring at saksinngang varierer. Ved inngangen til 2025 ser vi en annen tendens, med økning i anker over dom i sivile saker.

Innkomne og avgjorte saker - årlig total

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i måneder – sivile ankesaker:

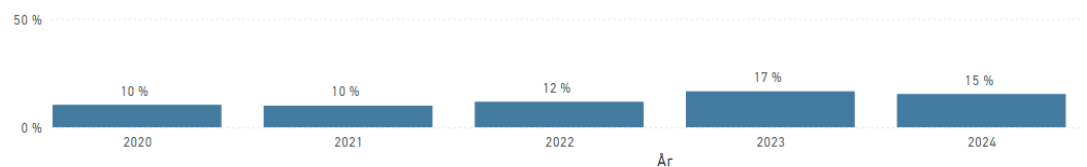
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i sivile ankesaker har holdt seg lav med 117 dager i 2024 mot 115 dager i 2023. Målet i virksomhetsplanen for 2024, at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ikke skal overstige 120 dager, ble nådd. For neste år har vi fortsatt som mål å holde gjennomsnittlig saksbehandlingstid i sivile ankesaker under Stortingets mål på 120 dager.

Rettsmekling

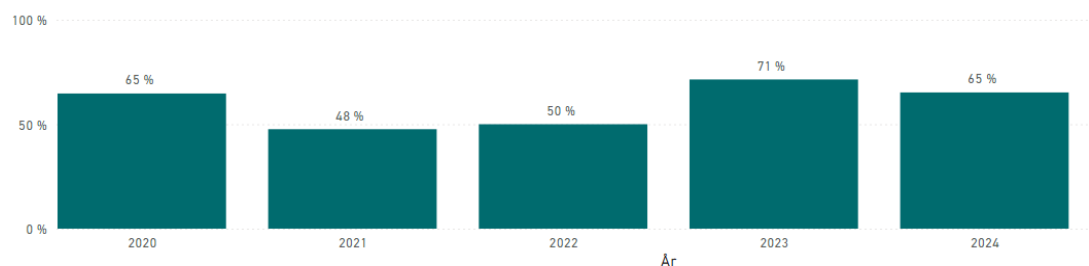
Lagmannsretten har over tid satset på rettsmekling og har en rettsmeklingsgruppe bestående av fem dedikerte dommere. To av dommerne fullførte kompetanseløpet for rettsmeklere i 2024, og én dommer startet kompetanseløpet høsten 2024.

I virksomhetsplanen for 2024 var fortsatt satsning på rettsmekling fremhevet som prioritert. Målet var at det skulle mekles i minimum 15 % av alle sivile ankesaker, med en forliksprosent i rettsmeklingene på minst 60 %. Målet ble nådd ved at lagmannsretten meklet i 28 saker i 2024, det vil si i 15,3 % av alle anker over dom i sivile saker. Forliksprosenten ble 65,2 %. Både meklingsprosenten og forliksprosenten gikk noe ned i forhold til 2023.

Meklingsprosent:

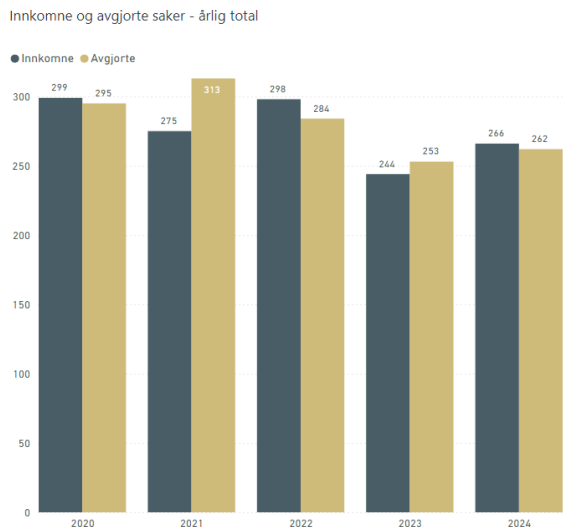

Forliksprosent:

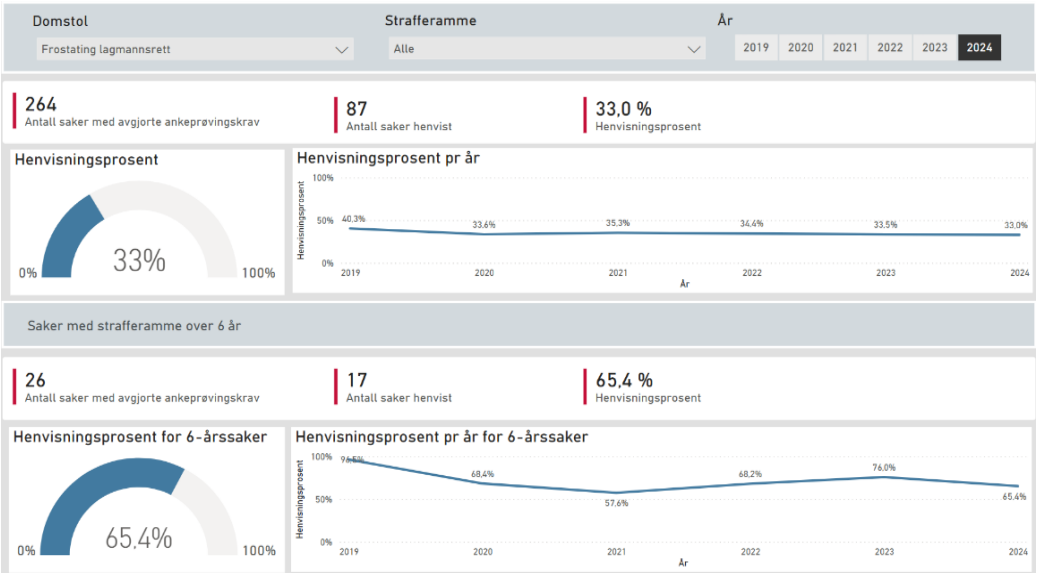

Anke over dom i straffesaker

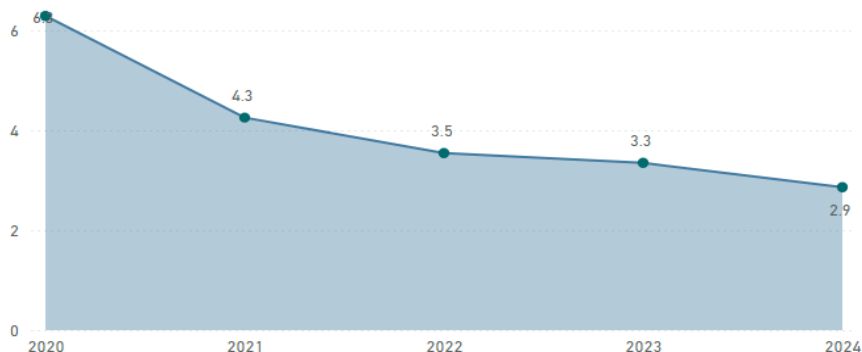
Antallet anker over dom i straffesaker økte med 8,3% i forhold til 2023, som var et år med uvanlig lav saksinngang. Innkomsten i 2024 ble omtrent som tidligere år.

Fra og med 2020 ble alle saker av typen anke over dom i straffesaker undergitt siling, også saker med strafferamme som kan gi fengsel i mer enn seks år. I 2024 henviste lagmannsretten totalt 87 straffesaker til ankeforhandling. Det innebærer en henvisningsprosent på 33 %. For saker med strafferamme over seks år ble 17 av 26 saker henvist, noe som gir en henvisningsprosent på 65,4 % for disse sakene. Tabellen nedenfor illustrerer vår henvisningsprosent totalt og i seksårssaker.

Saksbehandlingstiden i måneder – realitetsbehandlede anker over dom i straffesaker

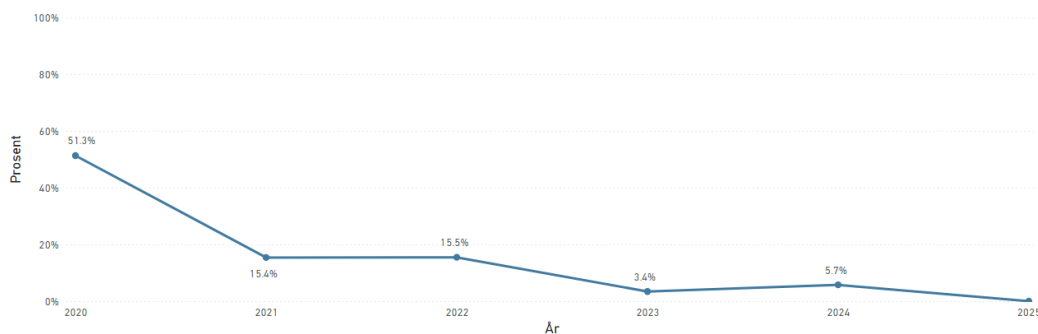

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for anke over dom i straffesaker var 86 dager i 2024. Målet på 90 dager ble dermed nådd med god margin og for første gang. Dette er vi svært fornøyde med. Rask behandling av straffesakene bidrar til rettssikkerhet både for tiltalte og fornærmede og reduserer usikkerheten og belastningen som en langvarig prosess kan føre til for alle involverte.

Fristsaker

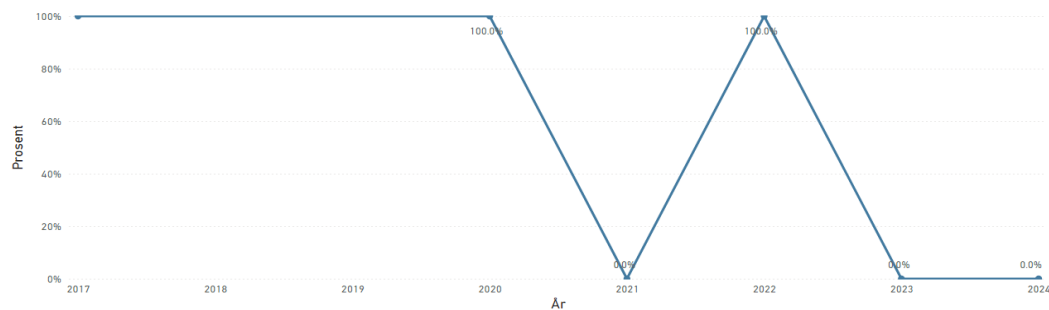
Godt samhandlingsklima med lokale aktører har bidratt til at Frostating lagmannsrett har pleid å ha få brudd på fristene etter straffeprosessloven § 275. I 2024 nådde vi ikke målet om ingen fristbrudd, men bruddene er få og skyldes i hovedsak forhold utenfor vår kontroll. Fem av 87 straffesaker ble berammet etter fristen på to uker i straffeprosessloven § 275 første ledd. I to av åtte straffesaker som hadde frist for å avholde ankeforhandling innen åtte uker etter henvisning etter straffeprosessloven § 275 andre ledd, ble ankeforhandling holdt etter fristen. Ingen av sakene med fristbrudd gjaldt tiltalte under 18 år.

Brudd på § 275 første ledd (5 av 87 saker)

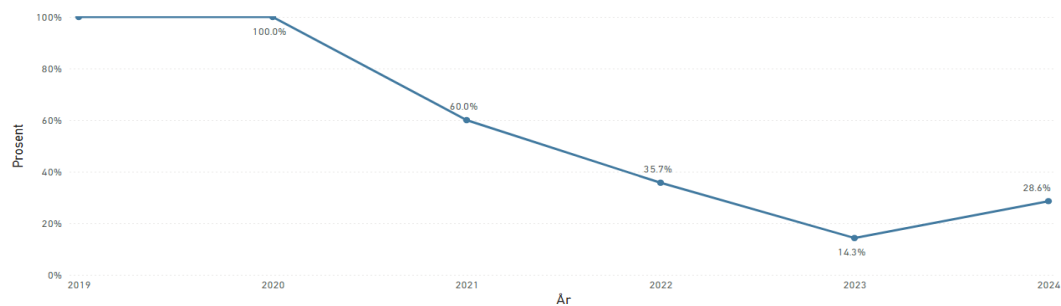

Brudd på § 275 andre ledd – tiltalte under 18 år (0 av 1 sak)

Brudd på § 275 andre ledd – tiltalte i varetekt (2 av 7 saker)

Kompetansearbeid

Et godt fagmiljø for alle ansatte er avgjørende for å levere arbeid med høy kvalitet. Lagmannsretten legger derfor stor vekt på kontinuerlig å vedlikeholde og videreutvikle alle medarbeidernes faglige kompetanse. Dette gjøres gjennom interne og eksterne tiltak. Alle medarbeiderne har dessuten et ansvar for sin egen faglige utvikling, og de oppfordres til å delta på eksterne kompetansetiltak. I 2024 har dommere fra Frostating lagmannsrett deltatt på SEND-seminarer, Nordisk juristmøte og DAs studietur til Strasbourg og Luxembourg.

I 2024 har lagmannsretten organisert følgende kompetansetiltak:

- To hele fagdager for alle medarbeidere, 22. mars og 1. november 2024
- To halve IKT-fagdager for alle medarbeidere, 16. mai og 22. november 2024
- Workshop i Oslo for saksbehandlerne 3. og 4. juni 2024 hvor det ble holdt møte med saksbehandlere i Borgarting lagmannsrett og besøk i Høyesterett.
- Bortreiseseminar i Haag 3. og 4. oktober 2024 med besøk i Eurojust, Den Internasjonale Straffedomstolen (ICC) og innlegg fra Den norske ambassaden. Du kan lese mer om seminaret nedenfor.
- Rettsbetjentenes dag 21. november 2024

Fagdag rettsal 101. Foto: Lena Kjøsnes

Frostating lagmannsrett markerte 750-års jubiléet for Magnus Lagabøtes landslov med deltakelse på fagseminar om landsloven og på Lagabøtejubiléet, begge arrangert av Frosta kommune. Vi inviterte dessuten professor Jørn Øyrehagen Sunde til én av de interne fagdagene, hvor han holdt foredraget «Frostating, Frostatinglova og Landslova» for oss.

Foto: Odd Hugo Palmer

Lagmannsretten har lunsjmøte hver mandag. Hver første mandag i måneden er møtet felles for alle ansatte, og dommerne møtes til lunsjmøte alle andre mandager. I dommerlunsjene holdes faglige innlegg forberedt av dommerne etter en turnus.

Lagmannsretten har arbeidet med de nye veilederne i sivile saker gjennom høsten 2024. Utvalgte temaer er diskutert både i lunsjmøter og på fagdagene for å danne grunnlag for implementeringen hos oss. Blant andre tema på fagdager og lunsjmøter kan vi nevne omvendt voldsalarm (OVA), rådslagning i meddomsrettssaker, praktisk opplæring og tips for viderekomne i bruk av Juridika, tilrettelagte avhør i straffesaker og KI i domstolen – informasjon om og praktisk demonstrasjon av Copilot ved systemansvarlige i Domstoladministrasjonen.

Annenhver mandag ettermiddag holder lagmannsretten IKT-kaffe. Dette er et lavterskeltilbud for alle ansatte med tips og praktisk demonstrasjon på IKT feltet.

Dommerne har studiepermisjon i én måned hvert fjerde år. I 2024 hadde tre av våre dommere slik permisjon. Permisjonen benyttes til kompetanseheving for den enkelte, men også til å produsere materiale som kommer domstolene til nytte. Dommerne skriver rapport etter endt studiepermisjon, og deling av kompetanse skjer blant annet i dommerlunsjmøter.

Saksbehandlerne deltar i årlige møter med administrativt ansatte i etater vi samarbeider med lokalt, det vil si Trøndelag tingrett, Trøndelag statsadvokatembeter og Trøndelag politidistrikt. Det er etablert en ordning for hospitering mellom disse.

Besøk i Høyesterett. Foto: Ida Dahl Nilssen

Vi innførte arkivsystemet WebSak+ i november 2024. To saksbehandlere hadde på forhånd lagt ned mye arbeid i å kartlegge arkivrutiner og å gjøre andre forberedelser før innføringen.

Berammerne deltok på berammersamling i Agder lagmannsrett i Skien 19. og 20. november 2024 hvor BerammingWeb var tema. Vi har etter det tatt løsningen i bruk.

Bortreiseseminaret

Lagmannsretten holdt bortreiseseminar i Haag i Nederland 3. og 4. oktober 2024 for alle ansatte. Emnene for seminaret var internasjonale domstoler og internasjonalt justissamarbeid. Dette er emner som blir stadig mer relevante i nasjonale domstolars hverdag.

Den første dagen besøkte vi Eurojust. Dette er EUs påtalesamarbeid, og Norge deltar gjennom en egen samarbeidsavtale. Under besøket fikk vi en presentasjon av Eurojust og påtalesamarbeidet ved de to norske påtalejuristene som er stasjonert der, det vil si sambandsstatsadvokaten og sambandspolitiadvokaten. Vi fikk en grundig innføring med eksempler på saker om nettovergrep og organisert kriminalitet med internasjonalt tilsnitt. Også vitneforklaring over video og telefon fra utlandet var et tema.

Foto: Rudolf Christoffersen

Under besøket hos Eurojust fikk lagmannsretten også presentasjoner ved to utsendinger fra den norske ambassaden i Haag. Den ene handlet om

ambassadens arbeid opp mot de internasjonale domstolene som befinner seg i Haag, og den andre var en orientering om den politiske og strafferettslige situasjonen i Nederland.

Førstelagmann Hilde Vibeke Enger.

Den andre dagen besøkte vi Den internasjonale straffedomstolen (ICC). Der fikk vi en presentasjon av domstolens historie og myndighet, og vi holdt en samtale med dommeren som er president i domstolens ankekammer.

Utenfor ICC.

Vi hadde også et godt sosialt program for bortreiseseminaret. Blant annet deltok vi på en guidet byvandring i Haag, og det var også felles program for de ansatte som ble igjen i Amsterdam helgen etter at seminaret var slutt.

Utvalgte saker fra 2024

Erstatning til naboer av kampflybasen på Ørlandet

Stortinget vedtok 14. juni 2012 at det kunne anskaffes inntil 52 F-35 kampfly, at Ørland skulle utvikles til å bli Norges nye kampflybase og at Bodø hovedflystasjon skulle legges ned. Beslutningen har medført store endringer på flybasen og for bebyggelsen rundt.

De nye F-35 flyene har større skyvekraft og støyer mer enn tidligere flytyper. Før de nye flyene kom til Ørlandet var det derfor et sterkt fokus på støyproblematikken, blant annet ved at mange eiendommer fikk bekostet tiltak for å redusere støyen. De tre første F-35 flyene ankom Ørlandet høsten 2017. Etter å ha fått erfaringer med de nye flyene og aktiviteten på den nye kampflybasen krevde eierne av 34 landbrukseiendommer og 194 andre eiendommer rundt flystasjonen erstatning for ulemper og verditap som følge av de endringer som er skjedd. I tillegg til støyplage ble det også vist til andre ulemper med å ha et forsvarsanlegg i nabolaget. Ansvarsgrunnlaget som ble påberopt var granneloven § 2, og staten var saksøkt.

I tingretten ble partene enige om å velge ut 16 representative eiendommer, og resultatet for disse skulle danne grunnlag

for å forhandle om erstatningen for de resterende eiendommene. Tingretten kom til at 8 av 16 eiendommer hadde krav på erstatning etter granneloven § 2, og utmålte erstatning fra 500 000 kroner til 3 000 000 kroner for den enkelte eiendom.

Staten anket dommen og mente det ikke var grunnlag for erstatning. I tillegg anket seks av grunneierne som ikke fikk erstatning, men de trakk senere ankene. Lagmannsrettens behandling varte i 12 rettsdager, hvorav en dag gikk med til befarung av eiendommene.

Granneloven § 2 første ledd beskytter mot en aktivitet som «urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe» for naboeiendommer. Det sentrale temaet under urimelighetsvurderingen var om utviklingen i aktiviteten på flystasjonen var «ventelig», noe lagmannsretten kom til at den var for alle eierne. Forsvarets aktivitet var derfor ikke urimelig, og heller ikke unødvendig (uturvande).

Lagmannsretten kom likevel til at staten skulle betale erstatning til to eiendommer etter granneloven § 2 fjerde ledd, hvor vilkåret er at aktiviteten «fører til ei monaleg forverring av brukstilhøva.». Det avgjørende var den sterke økningen i støy disse hadde opplevd i forhold til situasjonen før F-35 ble stasjonert på

Ørlandet. Erstatningen ble satt noe lavere enn i tingretten.

Både staten og grunneierne anket lagmannsrettens dom til Høyesterett, men ankene ble ikke fremmet for Høyesterett og dommen er nå rettskraftig.

LF-2023-151847-2 og LF-2023-155406-2 (dom avsagt 27. mai 2024)

Foto: Ole Andreas Vekve, Forsvaret

Eiendomsskatt på Aukra

Saken gjaldt gyldigheten av vedtak om eiendomsskatt for Nyhamna prosessanlegg i Aukra kommune. Anlegget, som eies av Gassco AS, er ilandføringsanlegg for gass og kondensat fra blant annet feltene Ormen Lange og Aasta Hansteen, og er blant de største industrianleggene i Norge. Det forsyner Storbritannia med 20-30 % av gassforbruket.

I vedtaket som sto til prøving ble eiendomsskattegrunnlaget satt til 34.520.395.000 kroner, noe selskapet mente var for høyt. Det var enighet om at anlegget skal verdsettes til teknisk verdi, dvs. den objektive gjenanskaffelsesverdien. Tvistepunktene gjaldt skjønnsutøvelsen, rettsanvendelsen og saksbehandlingen. For skjønnsutøvelsen og saksbehandlingen var det spørsmål om rubriseringen av

direkte og indirekte kostnader, og fastsettelsen av påslagsprosent for indirekte kostnader, var godt overveid og tilstrekkelig begrunnet. Samme spørsmål ble reist om nemndas fastsettelse av fradraget for merarbeid som følge av at den utbygging som skjedde i 2013–2017 ble foretatt i eksisterende anlegg som var i drift. De rettslige spørsmålene var om finansieringskostnader og kostnader til testing og igangkjøring skal inkluderes i takstgrunnlaget, og om det var lagt til grunn riktige levetidsbetraktninger ved fastsettelsen av fradrag for slit og elde.

Lagmannsretten kom i likhet med tingretten til at klagenemndas vedtak var gyldig. Dommen er anket til Høyesterett.

LF-2024-26799 (dom avsagt 20. desember 2024)

Erstatning for uriktig pålegg om nedslakting av fisk

Sakens tema var utmåling av erstatning for tap oppstått som følge av uriktig pålegg om utslakting av laks i et fiskeoppdrettsanlegg. Sakens parter var Måsøval AS og Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. Bakgrunnen for pålegget var påvisning av laksesykdom, som senere viste seg å være feil. Tvisten for lagmannsretten gjaldt hvilket tap Måsøval ble påført som følge av det uriktige forvaltningsvedtaket, og om tapet hadde erstatningsrettslig vern. Et sentralt spørsmål i vurderingen av årsakssammenheng var om selskapet uansett ville slaktet laksen i de aktuelle merdene på grunn av lakselus. Lagmannsretten fant det ikke

sannsynliggjort at Måsøval hadde lidt produksjonstap som følge av pålegget, men kom til at det skulle gis erstatning for økte kostnader av ulikt slag.

LF-2024-034196 (dom avsagt 19. september 2024)

Ankenekting i drapssak

Tiltalte ble i tingretten dømt til fengsel i 15 år for drapsforsøk og drap. Det sentrale spørsmålet i saken var om det forelå avtalt assistert selvdrap, slik tiltalte hevdet, eller om drapet ble utført av tiltalte alene og uten at avdøde tok del i handlingen. Tiltalte anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, men lagmannsretten nektet anken fremmet etter en skriftlig behandling. I beslutningen om nekting pekte lagmannsretten på at terskelen for nekting ikke er høyere i de alvorlige sakene, men at kravet til begrunnelsen skjerpes. Lagmannsretten foretok deretter en inngående prøving av bevisene i saken, og konkluderte med at det samlede bevisbildet ikke ga rom for tvil om tingrettens konklusjon om at tiltalte var skyldig. Skriftlig behandling av anken ble ansett forsvarlig, blant annet med henvisning til at muntlig og full ankebehandling ikke ville gi et bedre avgjørelsesgrunnlag.

LF-2024-67834 (beslutning avsagt 29. mai 2024)

Fengsel eller forvaring

En mann var domfelt av tingretten for ett drap og to drapsforsøk ved å ha kjørt en

bil inn i en menneskemengde i Steinkjer. Lagmannsrettens flertall kom til at vilkårene for forvaring ikke var oppfylt og fastsatte i stedet straffen til fengsel i 15 år. En samlet lagmannsrett mente det var nærliggende fare for at mannen på nytt ville begå et alvorlig lovbrudd, jf. straffeloven § 40 andre ledd. Fengselsstraff var imidlertid etter flertallets syn nok til å verne andres liv, helse og frihet, jf. straffeloven § 40 første ledd første setning. Mindretallet mente at tidsbestemt straff ikke var tilstrekkelig. Det var også spørsmål om nivået for oppreisningserstatningen til de etterlatte etter drapet og til de to fornærmede for drapsforsøkene.

LF-2023-188643 (dom avsagt 6. februar 2024)

Varsling og gjengjeldelse

En arbeidstaker hadde varslet etter arbeidsmiljøloven. Lagmannsretten kom til at en advarsel og en erklæring om at arbeidsgiver ikke ville forholde seg til arbeidstakeren som tillitsvalgt, utgjorde gjengjeldelse etter varsling. En senere omplassering var derimot ingen gjengjeldelse, siden det ikke var nødvendig årsakssammenheng mellom arbeidstakerens varsel og omplasseringen av ham. Lagmannsretten tilkjente arbeidstakeren 50 000 kroner i oppreisning.

LF-2024-6441-2 (dom avsagt 25. juni 2024)

Skyldevne

Mann tiltalt for drap ble i tingretten ansett å ha vært utilregnelig på handlingstidspunktet på grunn av høygradig psykisk utviklingshemming, jf. straffeloven § 20 andre ledd bokstav c. Tingretten dømte tiltalte til tvungen omsorg. Lagmannsretten kom under dissens til at tiltalte ikke falt inn under grunnvilkåret om høygradig psykisk utviklingshemming, og at han derfor var tilregnelig på handlingstidspunktet. Selv om svikten i funksjonsevnen var stor, viste tiltaltes IQ-skår på 65 at hans intellektuelle fungering var for høy til at han kunne falle inn under grunnvilkåret om høygradig psykisk utviklingshemming. Lagmannsretten dømte tiltalte til forvaring med en tidsramme på sju år og en minstetid på fire år og seks måneder. De etterlatte ble tilkjent oppreisningserstatning i samsvar med normalnivået, samt erstatning for utgifter i forbindelse med dødsfallet. Dommen er anket og anken er fremmet til behandling i Høyesterett.

LF-2024-154424 (dom avsagt 22. november 2024).

FROSTATING LAGMANNSRETT

NORGES DOMSTOLER

Frostatingsseget er tolket på to måter:

Den ene er at det viser kong Magnus Lagabøte mens han sitter på tronen og mottar den nye Frostatingslova fra lagmannen for Frostatinget. Tingbøndene står til venstre for kongen, kongen i midten med kronen på hodet og septeret i hånden, og med den norske løven under føttene. En annen tolkning er at Magnus Lagabøte på Frostatinget på St. Hans dag 23. juni 1274 overleverer lagmannen den nye Landsloven.

*Domstolane skal vere uavhengige.
Dei skal sikre og fremje rettstryggleiken
og verne om rettssamfunnet.
Domstolane skal ha høg tillit i samfunnet.*

Besøksadresse:
Munkegata 20
7013 Trondheim
Postadresse:
Postboks 2315
Torgarden
7004 Trondheim

Tlf: 73 56 24 60

E-post:
frostating.lagmannsrett@domstol.no

www.domstol.no